

מבט לסוריה

14-21 במאי 2025

עיקרים

- ◀ דווח כי בכירים ביטחוניים ישראלים קיימו שיחות ישירות עם נציגים בכירים של ממשלת סוריה בבירת אזרבייג'ן. בצה"ל הכחישו את דבר קיום הפגישה. כמו כן, דווח כי נשיא סוריה, אחמד אלשרע (אבו מחמד אלג'ולאני) נתן את האישור להעביר לישראל את הארכיון הסורי על סוכן המוסד, אלי כהן ז"ל, כמחווה של רצון טוב.
- ◀ נשיא סוריה אלשרע בירך על החלטת נשיא ארה"ב טראמפ להסיר את הסנקציות מעל סוריה והבטיח כי המדינה לא תהיה יותר זירה למאבקי כוח חיצוניים. שר החוץ הסורי אלשיבאני נועד עם מזכיר המדינה האמריקאי רוביו ששיבח את המשטר בדמשק על "קריאות לשלום עם ישראל".
- ◀ כוחות הביטחון הסוריים סיכלו הברחות אמצעי לחימה, שחלקם היו בדרכם לחזבאללה בלבנון.

פעילות ישראל בסוריה

פעילות צה"ל בסוריה

- ◀ במהלך השבוע האחרון, דווח כי כוחות צה"ל המשיכו לבצע פעולות ממוקדות ברצועת החיץ ברמת הגולן ומחוצה לה. בין השאר, דווח על פעילות בסמוך ליישובים ג'בא, ג'בתא אלחשב, רסם אלחלבי וכודנה שבמחוז אלקניטרה (מרכז המעקב הסורי; הטלוויזיה הסורית, 14-21 במאי 2025). כמו כן, דווח על כניסה קצרה של כוח צה"ל לכפר מעריה באגן הירמוך באזור הכפרי המערבי של דרעא (ערוץ הטלגרם של דרעא24, 20 במאי 2025).
- ◀ תושבים מהעיירה כודנה וכפרים בסביבתה פרסמו הודעה "דחופה", לפיה מאות משפחות וחקלאים באזור חווים מחסור חמור במים כתוצאה מפעילות צה"ל באזור, שלטענתם הרסה את הבארות מהן הם מקבלים את אספקת המים שלהם. התושבים קראו להתערבות גורמי הממשל במחוז אלקניטרה ושל ארגונים הומניטריים בינלאומיים כדי למצוא פתרון למשבר. בהמשך פורסמו גם צילומים המראים לכאורה נזק שנגרם למתקני המים על ידי צה"ל (חשבון X של כודנה אליום, 17-20 במאי 2025; דף הפייסבוק של התאגדות חופשיי חוראן, 20 במאי 2025).

**נזק לכאורה לצינורות מים ליד תל אלחמר באזור אלקניטרה
(דף הפייסבוק של התאגדות חופשיי חוראן, 20 במאי 2025)**

מגעים עקיפים בין סוריה לישראל

◀ "מקור ישראלי המודע לפרטים" מסר כי ישראל והמשטר הסורי החדש קיימו שיחות ישירות באזרבייג'ן. לפי "המקור", ראש אגף המבצעים בצה"ל, אלוף עודד בסיוק, נועד עם נציגי הממשל הסורי בנוכחות נציגים תורכים. בצה"ל הכחישו שהתקיימה פגישה ישירה, אולם ציינו כי התקיימו דיונים עקיפים במסגרת שיחות המתקיימות בין גורמי ביטחון ישראליים ותורכיים על המצב בסוריה תחת המשטר החדש (Ynet, 15 במאי 2025; CNN, 16 במאי 2025).

◀ "שלושה מקורות" מסרו כי ההנהגה הסורית אישרה להעביר לישראל את חפציו של סוכן המוסד, אלי כהן ז"ל, כחלק מהמאמץ להרגיע את "העוינות" הישראלית ולהפגין את הרצון הטוב של המשטר החדש בפני נשיא ארה"ב, דונלד טראמפ. "המקורות" - אשר זוהו בתור "מקור ביטחוני סורי, יועץ לנשיא סוריה אחמד אלשרע ואדם המודע לשיחות החשאיות בין המדינות" - אמרו כי הארכיון הובא לישראל כמחווה בלתי ישירה מצד אלשרע (רויטרס, 20 במאי 2025). קודם לכן, ביום השנה השישים להוצאתו להורג של אלי כהן ז"ל בדמשק, הודיע המוסד כי במבצע חשאי ומורכב, בשיתוף פעולה עם "שירות עמית אסטרטגי", הובא לישראל הארכיון הסורי הרשמי על סוכן המוסד, אשר כולל כ-2,500 מסמכים, תמונות וחפצים של כהן, וכן הקלטות ותיעוד מתיקי החקירה, שהוחזקו על ידי כוחות הביטחון הסוריים באופן ממודר ביותר במשך עשרות שנים (אתר משרד ראש הממשלה, 18 במאי 2025).

◀ במקביל לדיווחים על המגעים בין ישראל לבין סוריה, המשיך שר החוץ הסורי, אסעד אלשיבאני, לגנות בפומבי את הפעילות הישראלית בשטח סוריה: בנאומו בפסגת הליגה הערבית, הוא האשים כי ישראל ממשיכה "להפר" את המשפט הבינלאומי בדרום סוריה בכך שהיא תוקפת את אדמות סוריה ומאיימת על יציבות המדינה והאזור. הוא קרא למדינות ערב לתמוך בזכותה של סוריה לריבונות מלאה (ערוץ הטלגרם של משרד החוץ הסורי, 17 במאי 2025); בפגישה בדמשק עם שר החוץ הירדני, אימן אלצפדי, אמר אלשיבאני כי התקיפות הישראליות לא מאיימות רק על סוריה אלא על כל מדינות האזור, והן מונעות לספק תנאים בטוחים לשיבת פליטים. הוא הדגיש כי גבולות סוריה חייבים להיות בטוחים ויציבים והאשים כי יש גורמים ומדינות שלא רוצים שסוריה תתייצב. אלצפדי הדגיש כי הם עומדים לצד סוריה לנוכח "התוקפנות הישראלית הבלתי-חוקית והבלתי-מוצדקת" (ערוץ הטלגרם של Syria TV ושל משרד החוץ הסורי, 20 במאי 2025).

ביסוס השלטון החדש

פעילות דיפלומטית

◀ נשיא סוריה, אחמד אלשרע, שיבח בנאום לאומה את הפעילות הדיפלומטית של המשטר החדש לאחר הפגישה הראשונה שלו עם נשיא ארה"ב, דונלד טראמפ. הוא ציין כי ההחלטה של טראמפ על הסרת הסנקציות האמריקאיות הייתה "אמיצה". הוא ציין כי "סוריה החדשה" השתתפה בפורומים ובוועידות הבינלאומיים החשובים ביותר, הניפה את דגלה באו"ם, הצליחה לפתוח דלתות סגורות וסללה את הדרך ליחסים אסטרטגיים עם מדינות ערביות ומערביות. אלשרע התחייב כי סוריה לא תהיה יותר זירה למאבקי כוח או במה לשאיפות זרות, וכי הם לא יאפשרו לחלק את סוריה מאחר שהיא שייכת לכל הסורים, ללא קשר למוצאם האתני (סוכנות סאנא, 15 במאי 2025).

◀ בהמשך לפגישת אלשרע וטראמפ, נועד שר החוץ הסורי, אסעד אלשיבאני, באנטליה עם מזכיר המדינה האמריקאי, מרקו רוביו, בנוכחות מקבילם התורכי, הקאן פידאן. השניים דנו בהסרת הסנקציות על סוריה, ובדרכים לחיזוק היחסים האסטרטגיים בין המדינות (ערוץ הטלגרם של משרד החוץ הסורי, 15 במאי 2025). רוביו הדגיש את תמיכת ארה"ב בהסרת הסנקציות על סוריה במטרה להשיג יציבות. הוא ציין כי יש לחסל לחלוטין את הנשק הכימי בסוריה ובירך על "קריאות ממשלת סוריה לשלום עם ישראל" ועל המאמצים לסיים את השפעת איראן במדינה. כמו כן, הוא הדגיש את החשיבות הקריטית להגן על זכויות האדם של כל הסורים, ללא הבדל אתני או דתי (אתר מחלקת המדינה האמריקאית, 15 במאי 2025).

פגישת שר החוץ הסורי אלשיבאני עם מזכיר המדינה האמריקאי רוביו בתורכיה, בנוכחות שר החוץ התורכי פידאן (ערוץ הטלגרם של משרד החוץ הסורי, 15 במאי 2025)

◀ בשימוע בוועדת יחסי החוץ של הסנאט האמריקאי, אמר מזכיר המדינה רוביו, כי הערכת סוכנויות הממשל היא כי "שלטון המעבר בסוריה, בהתחשב באתגרים שעומדים בפניו, אולי נמצא במרחק שבועות, לא חודשים רבים, מקריסה אפשרית וממלחמת אזרחים כוללת בממדים אפיים – שמשמעותה התפרקות של המדינה". על כן, הוא ציין כי יש לסייע לממשל, והסיבה שהנשיא טראמפ החליט על הסרת הסנקציות היא כדי לאפשר למדינות לסייע במאמצי השיקום (רויטרס, 20 במאי 2025).

◀ ב-20 במאי 2025, הודיעה שרת החוץ של האיחוד האירופי, קאיה קאלאס, כי שרי החוץ של מדינות האיחוד הסכימו להסיר את הסנקציות שהוטלו על הכלכלה הסורית. היא הסבירה כי הם רוצים לעזור לעם הסורי לבנות את סוריה "החדשה והשלווה" (חשבון X של קאיה קאלאס, 20 במאי 2025).

פעילות ביטחונית

◀ שר ההגנה הסורי, מרהף אבו קצרה, הודיע על שילוב מרבית היחידות הצבאיות במדינה במשרד ההגנה הסורי. כמו כן, הוא קרא לקבוצות הצבאיות הקטנות שטרם הצטרפו לעשות זאת תוך עשרה ימים והזהיר כי כל עיכוב יחייב נקיטת "צעדים מתאימים" (חשבון X של מרהף אבו קצרה, 17 במאי 2025).

◀ כוחות הביטחון הסוריים המשיכו לסכל הברחות של אמצעי לחימה (אמל"ח), שלפי החשד חלקם יועדו להגיע לחזבאללה בלבנון:

◆ כוחות הביטחון החרימו מחסן שהכיל בתוכו מאות מטעני נפץ באזור קרדאחה שבאללאד'קיה. לאחר מכן, החרימו כוחות הביטחון הסוריים בקרדאחה מצבורי אמל"ח נוספים, שכללו בין השאר גם טילים מתקדמים נגד טנקים (נ"ט) (ערוצי הטלגרם של מחוז אללאד'קיה ושל אלג'זירה, 15-16 במאי 2025).

◆ כוחות הביטחון פשטו על מספר אתרים לאחזקת נשק ותחמושת בפרבר דמשק, שהוכנו להברחה והחרימו אותם (חשבון X של סוכנות הידיעות של חדשות סוריה, 18 במאי 2025).

◆ כוחות הביטחון חשפו עשרות ארגזי תחמושת שהוחבאו במחסן תת-קרקעי באזור ג'נדר שבדרום חמץ (חשבון X קלעת אלמצ'יק, 18 במאי 2025).

◆ כוחות הביטחון פתחו במבצע ביטחוני נגד סוחרי נשק וסמים באזור אלבוכמאל הסמוך לגבול עם עיראק, שהיה מעוז של המיליציות השיעיות הפרו-איראניות עד הפלת משטר אלאסד. במסגרת המבצע, תפסו הכוחות אמצעי לחימה רבים, בהם טילי נ"ט מתקדמים מסוגים שונים (ערוץ הטלגרם של משרד ההגנה הסורי; חשבון X קלעת אלמצ'יק, 20 במאי 2025).

**אמצעי לחימה שנתפסו על ידי כוחות הביטחון הסורים בסמוך לגבול סוריה-עיראק
(חשבון X קלעת אלמצ'יק, 20 במאי 2025)**